

Voorstel voor burgemeester en wethouders

Datum 11 december 2019

Onderwerp

Bodemkwaliteitskaart PFAS.

Wij willen

Milieuhygiënisch verantwoord omgaan met grondstromen in en met de samenwerkende gemeenten en provincie in Drenthe.

Wij besluiten

1. De (regionale) bodemkwaliteitskaart PFAS vast te stellen.
2. De raad te informeren door middel van bijgevoegde brief.

Want

- 1.1 *Hiermee worden de huidige belemmeringen in het grondverzet en de daarmee gepaard gaande hogere kosten weggenomen.*

De bodemkwaliteitskaart PFAS kan worden gebruikt als milieuhygiënische verklaring voor de kwaliteit van de grond in het kader van grondverzet. In de bestaande bodemkwaliteitskaart is PFAS niet opgenomen. Sinds de inwerkingtreding van het tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie (8 juli 2019) zijn de bodemkwaliteitsgegevens van PFAS verplicht bij grondverzet. Met het vaststellen van de bodemkwaliteitskaart PFAS worden de belemmeringen in het grondverzet en de aanvullende onderzoekskosten weggenomen.

Maar

- 1.1 *Onder het generieke toetsingskader Bodemkwaliteitskaart niet verplicht.*
Onder het generieke toetsingskader is een bodemkwaliteitskaart niet verplicht. Artikel 57 van het Besluit bodemkwaliteit biedt wel de mogelijkheid hiertoe. Het college van B&W kan de bodemkwaliteitsklassen op een kaart vastleggen. Het vaststellen van een generieke bodemkwaliteitskaart kan worden beschouwd als een algemeen verbindend voorschrift (avv). Tegen een avv staat op grond artikel 8:3 Awb geen bezwaar en beroep open.

Achtergrond

PFAS problematiek

De afkorting PFAS staat voor poly- en perfluoralkylstoffen en is een verzamelnaam voor ruim 6.000 stoffen, waaronder PFOS, PFOA en GenX.

PFAS zijn stoffen die door mensen zijn gemaakt vanwege hun specifieke eigenschappen, zoals brandwerendheid en vuil- en waterafstotendheid. Door de unieke eigenschappen van deze stoffen zijn ze vanaf de jaren '60 grootschalig toegepast in allerlei alledaagse

toepassingen, zoals verf, blusschuim, pannen, kleding en cosmetica. PFAS hebben echter negatieve milieu-eigenschappen, ze zijn nauwelijks biologisch afbreekbaar, mobiel en vaak toxisch. Ze vallen in Nederland onder de Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Door het wijdverbreide gebruik van PFAS komt PFAS niet alleen voor op plaatsen waar met deze stoffen is gewerkt of waar materialen met deze stoffen zijn achtergelaten. In verschillende delen van het land zijn ze ook diffuus verspreid in de bodem en de waterbodem aangetroffen.

Situatie tot nu toe

De staatssecretaris (huidige minister van Milieu en Wonen) van Infrastructuur en Waterstaat heeft op 8 juli 2019 een tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie ingesteld. Met dit tijdelijk handelingskader wil de staatssecretaris grondverzet, dat was vastgelopen in het westen van Nederland, weer op gang brengen. Omdat voor PFAS tot recent geen achtergrondwaarde was vastgesteld, geldt vanuit de zorgplicht de detectielimiet (0,1 µg/kg droge stof) als achtergrondwaarde voor het toepassen van grond. In de praktijk wordt echter in het overgrote deel van de onderzochte partijen grond PFAS aangetoond boven de genoemde detectielimiet waardoor grond slechts zeer beperkt kan worden hergebruikt.

Sinds de inwerkingtreding van het tijdelijke handelingskader kan de bestaande bodemkwaliteitskaart niet gebruikt worden als milieuhygiënische verklaring voor de kwaliteit van grond en baggerspecie, zonder aanvullende analyses op PFAS. Om grondverzet mogelijk te maken zijn aanvullende PFAS analyses noodzakelijk. Dit leidt tot extra kosten.

Op 1 december 2019 heeft de minister van Milieu en Wonen een tijdelijke achtergrondwaarde vastgesteld voor PFAS. De waarden voor landbodembodembodem bedragen:

PFOS (Perfluorooctaansulfonzuur) =>	0,9 µg/kg droge stof
PFOA (Perfluorooctaanzuur) =>	0,8 µg/kg droge stof
Overige PFAS =>	0,8 µg/kg droge stof

Resultaten PFAS Drenthe en toets aan Tijdelijke Achtergrondwaarde PFAS

In opdracht van provincie Drenthe is er onderzoek gedaan naar het voorkomen van PFAS in Drenthe en is er een bodemkwaliteitskaart voor PFAS opgesteld. De gemiddelde waarden PFAS in Drenthe zijn lager of gelijk aan de op 1 december 2019 vastgestelde tijdelijke achtergrondwaarden. Dit betekent dat grond afkomstig uit Drenthe m.b.t. PFAS geen belemmering vormt voor grondverzet naar welke bodemkwaliteitszone dan ook binnen de bodemkwaliteitskaart.

Uitzondering vormt de toepassing in grondwaterbeschermingsgebieden. Daar blijft de toepassingsnorm de detectielimiet (0,1 0,1 µg/kg droge stof).

Traject actualiseren (regionale) bodemkwaliteitskaart en Nota bodembeheer

Naast de vaststelling van de geactualiseerde bodemkwaliteitskaart voor PFAS loopt er nog het traject van het volledig actualiseren van de (regionale) bodemkwaliteitskaart en de Nota bodembeheer. Het vaststellingsproces hiervoor volgt begin 2020.

De financiële gevolgen zijn

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties. Wel is er sprake van een kostenbesparing op grondverzet voor private en publieke partijen omdat er bij het gebruik van de bodemkwaliteitskaart onderzoekskosten achterwege kunnen blijven.

Alternatieven

Het niet vaststellen van de bodemkwaliteitskaart PFAS betekent dat elke toe te passen partij en de toepassingslocatie onderzocht moeten worden op PFAS. Dit leidt tot onderzoekskosten voor publieke en private partijen.

Vanuit het oogpunt van het Besluit bodemkwaliteit is het volgens het Ministerie wel wenselijk dat het vaststellen van de bodemkwaliteitskaart open staat voor inspraak, maar dit is niet geregeld in het Besluit bodemkwaliteit zelf en dus ook geen vereiste.

Omdat met het vaststellen van de bodemkwaliteitskaart PFAS belemmeringen in het grondverzet en de aanvullende onderzoekskosten worden weggenomen en het vaststellen van de kaart juist gunstig is voor publieke en private partijen, is er geen inspraak te verwachten. Om die reden wordt niet voorgesteld de inspraakprocedure te volgen en gelijk over te gaan tot vaststelling.

Bijlagen

- Rapport Actualisatie bodemkwaliteitskaart PFAS provincie Drenthe, toelichting proces actualisatie PFAS, Royal Haskoning DHV, referentie BE1656TPRP1911151011, 22 november 2019